

Reactie gemeente Rotterdam op de internetconsultatie Wet passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van de internetconsultatie voor de Wetpassende eigen bijdrage huishoudelijke hulp. Het wetsvoorstel bevat een aantal aspecten die wij graag onder uw aandacht brengen.

Doelgroep

Er komt geen eigen bijdrage voor meerpersoonshuishouden onder de AOW leeftijd. Dit terwijl dit juist de groep is met de hoogste inkomens. In het wetsvoorstel wordt deze keuze niet toegelicht. Onduidelijk is dus waarom deze groep in deze nieuwe regeling wordt uitgezonderd en wat het onderscheid juridisch rechtvaardigt met de meerpersoonshuishouden die wel-AOW gerechtigd, die wel in deze regeling wordt meegenomen. De vraag is of dit onderscheid, op basis van leeftijd, wel kan.

Inkomensgrens

Gekozen is om pas een passende bijdrage huishoudelijke hulp op te leggen bij een inkomen boven 185% van het sociaal minimum, waarvoor geen inhoudelijke onderbouwing wordt gegeven. Wij plaatsen de volgende kanttekening bij de keuze voor deze inkomensgrens.

Ten eerste wordt de keuze voor deze inkomensgrens niet onderbouwd. Bij het doorvoeren van dit wetsvoorstel zal 80% van onze Rotterdamse inwoners nog steeds onder het abonnementstarief vallen. Het Rijk voert daarmee een ingewikkelde systeemwijziging door, die in de praktijk bijzonder weinig effect zal hebben.

Uit onderzoek is gebleken dat, na invoering van het abonnementstarief, de absolute toename het grootst was bij huishoudens met een inkomen in de categorieën van € 30.000 tot € 40.000 en van € 50.000 tot € 100.000. Bij de huidige voorliggende regeling blijft de eerstgenoemde categorie met de meeste toename, voor zover het meerpersoonshuishoudens betreft, alsnog zo goed als buiten schot. Immers, bij meerpersoonshuishoudens waarvan beide partners AOW-gerechtigd zijn ligt de inkomensgrens op € 39.528 per jaar.

Daarmee zal het gewenste effect van de regeling, namelijk het remmen van de aanzuigende werking van het abonnementstarief, significant minder zijn dan gewenst. Wij willen bepleiten om de categorale uitzondering voor niet-AOW gerechtigde meerpersoonshuishoudens te laten vervallen. Ten tweede zal de inkomensgrens verlaagd moeten worden tot minimaal 130% sociaal minimum, om de regeling ook daadwerkelijk een remmende werking te laten hebben op het almaar stijgende aantal inwoners dat een beroep doet op huishoudelijke hulp vanuit de Wmo 2015.

Ten derde houdt het wetsvoorstel geen rekening met de positie van de grote steden, waarin veel mensen met een lager inkomen wonen. De hoogte van de opbrengsten uit eigen bijdragen zal dus voor ons lager liggen dan voor andere gemeenten. Dat gunnen wij onze inwoners uiteraard, maar de uitname uit het gemeentefonds die het Rijk doet in 2025 zal waarschijnlijk generiek zijn. Voor ons zijn daarmee de aanvullende inkomsten bij voorbaat al verdampt.

Hoogte bijdrage

Bij de berekening van de maximale hoogte van de eigen bijdrage van € 255,- per maand is uitgegaan van een kostprijs van € 29 per uur HH en gemiddeld 2 uur per week. Dit roept de vragen op:

-hoe tot het gemiddelde van 2 uur is gekomen; uit het HHM-onderzoek 2019 normenkader huishoudelijke hulp blijkt dat alleen al voor de basisinzet voor een schoon en leefbaar huis al

125 minuten per week nodig is. De gemiddelde inzet zal dus eerder in de buurt van de 3 uur dan in de buurt van 2 uur liggen.

-hoe tot de kostprijs van € 29 per uur is gekomen en of dit aansluit bij de werkelijke kosten (ons Rotterdamse uurtarief 2023 bedraagt ruim € 34);

- De geschatte kosten per client (rekenvoorbeeld) bedragen daarmee eerder € 442 (prijsspeil 2023) dan € 255 per maand. Wij zijn daarmee van mening dat de maximale eigen bijdrage hoger zou moeten zijn dan in het wetsvoorstel is aangegeven.

-of met deze waarden daadwerkelijk sprake is van een remmende werking op de stijgende instroom.

Korting

De regeling gaat gepaard met een uitname uit het Gemeentefonds van € 95 miljoen per jaar, omdat thans wordt voorzien dat door de regeling de netto uitgaven van gemeenten aan huishoudelijke hulp met € 95 miljoen zullen dalen (de netto uitgaven zijn de uitgaven aan huishoudelijke hulp verminderd met de opbrengsten van eigen bijdragen).

De vraag is dus hoe reëel deze korting is in verhouding op wat aan eigen bijdrage geïncasseerd zal worden. Dat kan per gemeente verschillen. Het gemiddelde jaarinkomen van de inwoners in een gemeente, is bepalend voor het effect van deze regeling. In veel gemeenten ligt deze onder het landelijk gemiddelde en ook onder de genoemde inkomensgrenzen. Ook hierdoor vragen wij ons ernstig af hoe reëel de werking van de regeling én de korting voor een gemeente is. Op welke wijze realiseert deze regeling een verbetering van de financiële houdbaarheid van de Wmo 2015?

Hierbij is in ogenschouw te nemen dat in het IZA aanvullend is afgesproken dat er per 2025 extra structurele financiële ruimte voor gemeenten wordt gecreëerd ter grootte van € 110 miljoen voor Wmo-voorzieningen. Hiertoe zullen financiële maatregelen worden uitgewerkt die per 2025 ingaan." Hoe die € 110 mln bij gemeenten gaat landen is dus nog afwachten. Hoe dan ook lijkt de € 110 mln afgezet tegen de € 95 mln korting voor gemeenten een sigaar uit eigen doos, waarvan het netto-effect nog niet te duiden is.

Beperking doelgroep

In deze regeling is het invoeren van de passende eigen bijdrage beperkt tot de groep inwoners met de Wmo voorziening huishoudelijke hulp. En dat terwijl uit onderzoek is gebleken dat de invoering van het abonnementstarief ook op andere Wmo voorzieningen een aanzuigende en kostenstijgende werking heeft gehad.

Dit zien gemeenten bijvoorbeeld terug bij aanvragen voor een scootmobiel of woningaanpassingen zoals trapliften.

Daar komt bij dat vanwege de kabinetsplannen tot het scheiden van wonen en zorg steeds meer ouderen thuis (moeten) blijven wonen. In combinatie met de vergrijzing zal meer druk ontstaan op woningaanpassingen. Ook vanuit de midden- en hogere inkomens, die dat wellicht zelf zouden kunnen betalen.

Indexatie

Er wordt gesteld dat de wijziging van de indexatie van het abonnementstarief die met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld, voor gemeenten vanaf 2025 tot gevolg heeft dat zij met grotere zekerheid ten opzichte van nu jaarlijks hogere inkomsten vanuit het abonnementstarief ontvangen vanwege de jaarlijkse indexatie van deze eigen bijdragen. Wij plaatsen hierbij de kanttekening dat daar hogere uitgaven tegenover staan vanwege verplichte indexatie van de tarieven op grond van de AMvB Reële prijzen in de zorg. Per saldo zullen gemeenten er in financiële zin geen of slechts een zeer beperkt effect van ondervinden (waarbij dit effect ook negatief kan zijn afhankelijk van gehanteerde indexatiemethode, die per gemeente kan verschillen).